

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Tohumluk Tescil ve Sertifikasyon Merkez M¼d¼rl¼Đ¼

KIŞLIK EKİM
NOHUT
TESCİL RAPORU

2021 Meya CA-23
Aday 7

Ankara - 2026

2021 MEYA CA-23 ve ADAY-7 KIŞLIK EKİM NOHUT ÇEŞİT ADAYININ TESCİLİ HAKKINDA RAPOR

Meya Tohum Danışmanlık Tarım Sanayi Tic. Ltd. Şti. tarafından 2021 Meya CA-23 ve Yıldız Tarım Ürünleri Petrol Lojistik Danışmanlık Sanayi ve Tic. Ltd.Şti. tarafından tescil başvurusunda bulunulan Aday-7 isimli nohut çeşit adayları 2024 ve 2025 yıllarında kışlık ekim nohut tarımının yapıldığı alanlarda Tarımsal Değerleri Ölçme (TDÖ) denemelerine alınmıştır.

Çeşit adayları ile birlikte denemelerde daha önceki yıllarda tescil edilen Aksu, Arda, Ubet, Hasanbey ve Azkan nohut çeşitleri standart olarak kullanılmıştır. Bu denemelerin sonucunda verim, fenolojik gözlemler ve teknolojik değerleri ile ilgili veriler de dikkate alınarak bir değerlendirme yapılmış ve karar aşamasına gelinmiştir.

Denemeler 2024 ve 2025 yıllarında ise Diyarbakır, Şanlıurfa, Adana, Kahramanmaraş, Manisa ve Mardin lokasyonlarında kurulmuştur.

TDÖ denemeleri ile birlikte Farklılık, Yeknesaklık ve Durulmuşluk (FYD) testleri Manisa/Beydere'de yapılmış ve UPOV prensipleri dikkate alınarak her bir karakter için en uygun dönemde gözlemler yapılmıştır. FYD testleri sonucu aday çeşitler ile ilgili özellik belgesi düzenlenmiştir.

TDÖ Denemelerinden her yıl elde edilen verilerle varyans analizi, 2 yıllık verilerle de stabilite analizi yapılmış bu değerler grafiklerle desteklenmiştir. Teknolojik analizler ve elek analizleri Tarla Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü Kalite Değerlendirme ve Gıda Bölümünde yapılmıştır.

2021 Meya CA-23; çeşit adayı 2 yıllık Tarımsal Değerleri Ölçme denemeleri sonucunda 246,1 kg/da ortalama verimle standart çeşitler ortalamasının (230,4 kg/da) üstünde verim değeri göstermiş ve istatistiki değerlendirmede a grubunda yer almıştır. Çeşit adayı; tane rengi bej, fizyolojik olgunlaşma gün sayısı; 112-168 gün, bitki boyu 43-79 cm, ilk bakla yüksekliği 16-43 cm ve 100 tane ağırlığı 35,4-58,3 g arasındadır.

Çeşit adayının teknolojik analiz değerleri; pişme süresi ortalama 53 dakika, protein oranı %23,1-26,0 su alma kapasitesi;0,38-0,50 g/tane, su alma indeksi; %1,05-1,11 şişme indeksi; %2,32-2,38 arasındadır. 9mm'lik elek üstü değerleri; % 16,4-48,5 8mm'lik elek üstü değeri; %46,1-51,4 7mm'lik elek üstü değeri; %5,2-31,6 arasında değişmektedir.

Çeşit adayı; tescil denemeleri süresince tarımsal değerleri ölçme denemelerinde yapılan hastalık okumalarında antraknoz değerleri bakımından 1-9 skalasına göre en yüksek 3 değerini alarak orta toleranslı grupta yer almıştır.

Aday-7; çeşit adayı 2 yıllık Tarımsal Değerleri lme denemeleri sonucunda 244,9 kg/da ortalama verimle standart çeşitler ortalamasının (230,4 kg/da) stnde verim değeri göstermiş ve istatistiki değerlendirmede a grubunda yer almıştır. eşit adayı; tane rengi bej, fizyolojik olgunlaşma gün sayısı; 111-173 gün, bitki boyu 51-82 cm, ilk bakla yüksekliği 18-48 cm ve 100 tane ağırlığı 31,5-47,6 g arasındadır.

eşit adayının teknolojik analiz değerleri; pişme süresi ortalama 51-55 dakika, protein oranı %24,9-27-9 su alma kapasitesi; 0,38- 0,40 g/tane, su alma indeksi; %1,16-1,17 şişme indeksi; %2,46-2,48 arasındadır. 9mm’lik elek üstü değerleri; %8,3-8,7 8mm’lik elek üstü değeri; %28,6-73,4 7mm’lik elek üstü değeri; %17,5-61,3 arasında değişmektedir.

eşit adayı; tescil denemeleri süresince tarımsal değerleri lme denemelerinde yapılan hastalık okumalarında antraknoz değerleri bakımından 1-9 skalasına göre en yüksek 1 değerini alarak toleranslı grupta yer almıştır.

Karar Tescil Komitesinindir.

**Tohumluk Tescil ve Sertifikasyon
Merkez Müdürlüğü**

Çizelge 1. 2024 Yılı Kışlık Ekim Nohut Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Verim Sonuçları(kg/da)

Çeşitler	Şanlıurfa	K.Maraş	Adana	Manisa	Mardin	Ortalama
1- Aksu (st)	266,9 b	146,2 a	406,2 a	252,5 c	186,0 c	251,6 a
2- Arda (st)	240,2 c	124,6 bc	391,9 a	297,3 ab	158,4 d	242,5 a
3- Ubet (st)	304,1 a	116,9 cd	361,3 ab	320,3 a	213,3 ab	263,2 a
4- Hasanbey(st)	271,7 b	140,4 ab	384,2 a	296,1 ab	203,4 bc	259,2 a
5- Azkan (st)	199,5 d	58,2 e	251,8 a	299,1 ab	197,1 bc	201,1 b
6- 2021 Meya CA-23	255,8 bc	158,3 a	374,7 a	277,6 bc	231,5 a	259,6 a
7- Aday-7	232,8 c	97,2 d	407,4 a	321,0 a	222,3 ab	256,1 a
F	**	**	*	**	**	**
VK (%)	6,9	11,3	21,7	7,2	8,5	15,8
AÖF	26,1	20,1	118,9	31,8	25,4	24,6

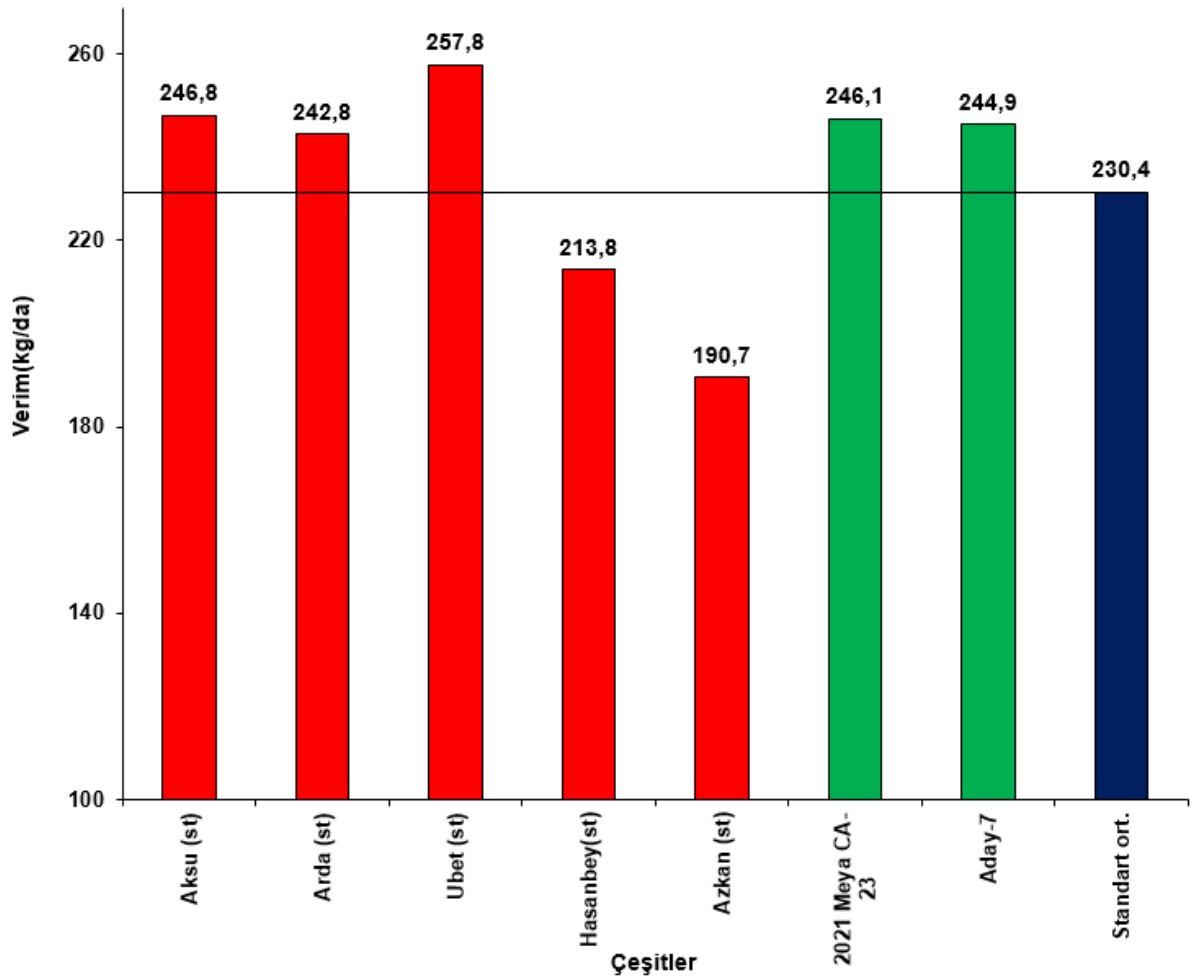
Çizelge 2. 2025 Yılı Kışlık Ekim Nohut Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Verim Sonuçları(kg/da)

Çeşitler	Diyarbakır	Şanlıurfa	K.Maraş	Adana	Mardin	Ortalama
1- Aksu (st)	108,2 cde	188,1 b	233,4 abc	356,8 bc	323,5 a	242,0 c
2- Arda (st)	150,2 a	206,5 b	213,9 cd	335,2 cd	309,5 a	243,1 bc
3- Ubet (st)	122,7 a-d	271,3 a	263,9 a	306,1 cd	298,3 a	252,5 abc
4- Hasanbey(st)	79,3 e	211,8 b	180,8 de	197,5 e	172,5 b	168,4 d
5- Azkan (st)	134,3 abc	179,6 b	173,5 e	254,1 de	160,0 b	180,3 d
6- 2021 Meya CA-23	97,1 de	205,2 b	213,4 cd	328,3 cd	319,5 a	232,7 c
7- Aday-7	117,1 bcd	175,1 b	222,4 bc	339,1 c	314,5 a	233,6 c
8- Urfa KN Aday 1	142,6 ab	212,8 b	254,2 ab	432,5 ab	314,3 a	271,3 a
9- Urfa KN Aday 2	119,2 bcd	221,8 ab	229,3 abc	447,0 a	329,8 a	269,4 a
10- HTN 1	113,9 bcd	185,4 b	198,0 cde	362,9 bc	332,0 a	238,5 c
11- HTN 6	124,8 a-d	217,1 b	210,0 cde	438,0 ab	333,5 a	264,7 ab
F	**	*	**	**	**	**
VK (%)	16,8	17,5	12,3	16,3	9,0	15,0
AÖF	28,9	52,3	38,6	81,5	37,8	22,2

Çizelge 3. 2024-2025 Yılları Kışlık Ekim Nohut Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Verim Sonuçları (kg/da)

Çeşitler	D.Bakır	Şanlıurfa		K.Maraş		Adana		Mardin		Manisa	Genel Ortalama
	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	
1- Aksu (st)	108,2	266,9	188,1	146,2	233,4	406,2	356,8	186,0	323,5	252,5	246,8 a
2- Arda (st)	150,2	240,2	206,5	124,6	213,9	391,9	335,2	158,4	309,5	297,3	242,8 a
3- Ubet (st)	122,7	304,1	271,3	116,9	263,9	361,3	306,1	213,3	298,3	320,3	257,8 a
4- Hasanbey(st)	79,3	271,7	211,8	140,4	180,8	384,2	197,5	203,4	172,5	296,1	213,8 b
5- Azkan (st)	134,3	199,5	179,6	58,2	173,5	251,8	254,1	197,1	160,0	299,1	190,7 c
6- 2021 Meya CA-23	97,1	255,8	205,2	158,3	213,4	374,7	328,3	231,5	319,5	277,6	246,1 a
7- Aday-7	117,1	232,8	175,1	97,2	222,4	407,4	339,1	222,3	314,5	321,0	244,9 a
F											**
VK (%)											16,2
AÖF											16,8

Grafik 1. 2024-2025 Yılları Kışlık Ekim Nohut Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Verim Grafiği

Çizelge 4a. 2024 Yılı Kışlık Ekim Nohut Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Gözlem Değerleri

Çeşitler	Çiçeklenme Gün Sayısı (gün)				Fizyolojik Olgunlaşma Gün Sayısı (gün)					Bitki Boyu (cm)				
	Şanlıurfa	Adana	Manisa	Mardin	Şanlıurfa	K.Maraş	Adana	Manisa	Mardin	Şanlıurfa	K.Maraş	Adana	Manisa	Mardin
1- Aksu (st)	80	60	120	113	138	134	143	172	165	69	60	73	77	55
2- Arda (st)	82	60	119	113	139	131	143	170	165	70	60	75	76	50
3- Ubet (st)	80	59	119	116	136	135	143	170	168	72	64	75	73	49
4- Hasanbey(st)	85	61	120	116	140	134	143	170	168	71	57	70	75	45
5- Azkan (st)	85	65	119	117	141	135	143	170	170	71	66	75	76	50
6- 2021 Meya CA-23	82	57	116	113	138	131	143	168	166	73	60	79	68	49
7- Aday-7	85	59	120	113	139	133	143	173	165	71	60	82	75	55

Çizelge 4b. 2024 Yılı Kışlık Ekim Nohut Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Gözlem Değerleri

Çeşitler	İlk Bakla Yüksekliği (cm)					Bitkide Dal Sayısı (Adet)				Bitkide Bakla Sayısı (Adet)		
	Şanlıurfa	K.Maraş	Adana	Manisa	Mardin	Şanlıurfa	K.Maraş	Adana	Manisa	Şanlıurfa	K.Maraş	Adana
1- Aksu (st)	43	40	43	25	20	3	2	3	3	13	18	34
2- Arda (st)	45	40	44	27	18	4	3	4	5	15	14	42
3- Ubet (st))	47	41	41	28	19	4	2	3	4	15	20	43
4- Hasanbey(st)	45	40	42	21	18	4	2	4	5	18	15	47
5- Azkan (st)	45	45	48	25	19	4	3	3	4	11	16	36
6- 2021 Meya CA-23	43	34	40	27	19	4	3	4	4	12	19	40
7- Aday-7	42	38	48	27	20	3	3	3	5	14	16	33

Çizelge 4c. 2024 Yılı Kışlık Ekim Nohut Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Gözlem Değerleri

Çeşitler	Baklada Tane Sayısı (Adet)				Bitki Şekli (1-3)*		Antraknoz (1-9)**			100 Tane Ağırlığı (g)					
	Şanlıurfa	K.Maraş	Adana	Mardin	K.Maraş	Manisa	Şanlıurfa	K.Maraş	Manisa	Mardin	Şanlıurfa	K.Maraş	Adana	Manisa	Mardin
1- Aksu (st)	1	1	1	1	2	1	2	1	2	3	45,3	52,7	43,9	50,5	51,0
2- Arda (st)	1	1	1	1	2	2	2	1	2	3	37,3	47,1	39,4	40,2	41,1
3- Ubet (st)	1	1	1	1	2	2	1	1	2	3	46,9	52,5	45,0	48,8	46,0
4- Hasanbey (st)	1	1	1	1	1	2	1	2	2	3	34,5	43,9	37,5	37,1	36,0
5- Azkan (st)	1	1	1	1	1	1	4	3	2	3	42,4	50,3	41,9	47,2	50,0
6- 2021 Meya CA-23	1	1	1	1	1	2	3	2	2	1	48,4	58,3	45,9	49,6	48,5
7- Aday-7	1	1	1	1	2	2	1	1	2	1	37,5	47,6	40,4	37,9	45,0

(*) 1=Dik, 2=Yarı yatık, 3=Yatık

(**)1=Toleranslı, 3=Orta Toleranslı, 5=Orta hassas, 7=Hassas, 9=Çok hassas

Çizelge 5a. 2025 Yılı Kışlık Ekim Nohut Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Gözlem Değerleri

Çeşitler	Çiçeklenme Gün Sayısı (gün)					Fizyolojik Olgunlaşma Gün Sayısı (gün)				Bitki Boyu (cm)				
	Diyarbakır	Şanlıurfa	K.Maraş	Adana	Mardin	Diyarbakır	Şanlıurfa	K.Maraş	Mardin	Diyarbakır	Şanlıurfa	K.Maraş	Adana	Mardin
1- Aksu (st)	122	77	74	76	95	160	112	118	160	48	54	56	68	45
2- Arda (st)	123	81	78	76	96	159	113	118	155	49	53	54	70	40
3- Ubet (st)	122	78	74	75	99	160	111	118	160	55	55	57	68	43
4- Hasanbey(st)	125	79	78	75	98	161	113	118	160	49	53	50	62	35
5- Azkan (st)	124	78	77	77	100	159	112	118	164	51	58	64	74	40
6- 2021 Meya CA-23	121	74	74	68	95	160	112	116	160	52	51	52	69	43
7- Aday-7	122	78	76	73	96	158	111	117	160	51	51	55	63	55
8- Urfa KN Aday 1	120	74	74	72	101	157	110	116	161	47	51	51	69	43
9- Urfa KN Aday 2	121	70	74	66	101	160	109	116	165	49	51	51	72	42
10- HTN 1	123	81	81	78	100	162	111	120	165	48	51	50	76	43
11- HTN 6	120	73	71	62	100	158	110	115	165	31	48	44	59	40

Çizelge 5b. 2025 Yılı Kışlık Ekim Nohut Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Gözlem Değerleri

Çeşitler	İlk Bakla Yüksekliği (cm)					Bitkide Dal Sayısı (Adet)			Bitkide Bakla Sayısı (Adet)	
	Diyarbakır	Şanlıurfa	K.Maraş	Adana	Mardin	Şanlıurfa	K.Maraş	Adana	K.Maraş	Adana
1- Aksu (st)	22	31	33	29	18	3	2	3	24	71
2- Arda (st)	25	30	34	33	16	4	2	4	25	62
3- Ubet (st)	22	35	31	28	17	3	2	2	26	57
4- Hasanbey(st)	19	35	27	27	16	3	2	4	26	87
5- Azkan (st)	26	35	39	38	17	3	2	4	20	67
6- 2021 Meya CA-23	22	33	27	24	16	3	2	3	21	67
7- Aday-7	26	34	32	32	18	3	2	3	20	49
8- Urfa KN Aday 1	22	31	28	28	17	3	2	4	23	66
9- Urfa KN Aday 2	24	30	29	29	17	3	2	3	22	56
10- HTN 1	23	30	30	36	17	3	3	4	24	82
11- HTN 6	18	30	24	21	17	3	2	4	24	58

Çizelge 5c. 2025 Yılı Kışlık Ekim Nohut Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Gözlem Değerleri

Çeşitler	Baklada Tane Sayısı (Adet)				Bitki Şekli (1-3)*		Antraknoz (1-9)**	100 Tane Ağırlığı (g)				
	Ş.Urfa	K.Maraş	Adana	Mardin	Ş.Urfa	K.Maraş	K.Maraş	D.Bakır	Ş.Urfa	K.Maraş	Adana	Mardin
1- Aksu (st)	1	1	1	1	1	1	1	35,8	38,3	41,5	37,4	49,3
2- Arda (st)	1	1	1	1	1	1	1	31,9	34,5	38,2	33,5	42,1
3- Ubet (st)	1	1	1	1	1	2	1	35,5	40,8	44,4	38,9	44,2
4- Hasanbey(st)	1	1	1	1	1	1	1	28,7	32,8	32,8	31,8	35,1
5- Azkan (st)	1	1	1	1	1	1	1	35,7	39,8	42,1	37,8	45,4
6- 2021 Meya CA-23	1	1	1	1	1	1	1	35,4	41,0	42,5	41,6	46,7
7- Aday-7	1	1	1	1	1	1	1	31,5	36,0	36,5	34,1	44,4
8- Urfa KN Aday 1	1	1	1	1	1	2	1	36,6	40,8	42,4	41,1	46,8
9- Urfa KN Aday 2	1	1	1	1	1	1	1	39,7	41,5	45,7	45,6	47,3
10- HTN 1	1	1	1	1	1	2	1	34,2	38,0	40,0	37,6	50,9
11- HTN 6	1	1	1	1	1	1	1	33,1	35,5	36,7	37,9	50,1

(*) 1=Dik, 2=Yarı yatık, 3=Yatık

(**) 1=Toleranslı, 3=Orta Toleranslı, 5=Orta hassas, 7=Hassas, 9=Çok hassas

Çizelge 6a. 2024 Yılı Kışlık Ekim Nohut Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Teknolojik Analiz Değerleri (Adana)

Çeşitler	Kuru Ağırlık (g)	Yaş Ağırlık (g)	Su Alma Kapasitesi (g/tane)	Su Alma İndeksi (%)	Kuru Hacim (ml)	Islak Hacim (ml)	Şişme Kapasitesi (ml/tane)	Şişme İndeksi (%)	Pişme Süresi (dak)	Protein Oranı (%)
1- Aksu (st)	38,9	92,8	0,50	1,12	84	182	0,48	2,41	54	25,4
2- Arda (st)	31,6	76,5	0,42	1,15	79	169	0,40	2,38	45	25,0
3- Ubet (st)	38,6	90,9	0,48	1,08	84	180	0,46	2,35	49	23,1
4- Hasanbey (st)	28,8	67,5	0,36	1,10	75	160	0,35	2,40	51	23,4
5- Azkan (st)	36,6	85,1	0,45	1,07	82	175	0,43	2,34	57	24,9
6- 2021 Meya CA-23	38,4	92,0	0,50	1,11	84	181	0,47	2,38	53	23,1
7- Aday-7	32,0	76,9	0,42	1,16	78	169	0,41	2,46	55	24,9

Çizelge 6b. 2025 Yılı Kışlık Ekim Nohut Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Teknolojik Analiz Değerleri (Diyarbakır)

Çeşitler	Kuru Ağırlık (g)	Yaş Ağırlık (g)	Su Alma Kapasitesi (g/tane)	Su Alma İndeksi (%)	Kuru Hacim (ml)	Islak Hacim (ml)	Şişme Kapasitesi (ml/tane)	Şişme İndeksi (%)	Pişme Süresi (dak)	Protein Oranı (%)
1- Aksu (st)	34,5	78,8	0,44	1,25	77	170	0,43	2,59	45	23,3
2- Arda (st)	31,8	70,3	0,39	1,16	75	162	0,37	2,48	40	24,0
3- Ubet (st)	35,9	77,2	0,41	1,12	78	168	0,40	2,43	42	22,5
4- Hasanbey(st)	29,6	66,3	0,37	1,18	74	159	0,35	2,46	46	23,1
5- Azkan (st)	37,0	80,2	0,43	1,14	79	171	0,42	2,45	50	26,6
6- 2021 Meya CA-23	35,7	80,8	0,45	1,20	79	172	0,43	2,48	53	23,5
7- Aday-7	31,5	69,6	0,38	1,17	75	162	0,37	2,48	51	25,1
8- Urfa KN Aday 1	38,3	88,0	0,50	1,25	80	178	0,48	2,60	48	24,0
9- Urfa KN Aday 2	40,3	90,1	0,50	1,21	81	180	0,49	2,58	49	23,9
10- HTN 1	35,1	73,5	0,38	1,05	78	165	0,37	2,32	54	24,2
11- HTN 6	32,7	75,2	0,43	1,22	77	167	0,40	2,48	50	24,0

Çizelge 7a. 2024 Yılı Kışlık Ekim Nohut Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Elek Değerleri (Adana)

Çeşitler	Elek Değerleri (%)		
	9 mm	8 mm	7 mm
1- Aksu (st)	19,7	70,5	9,8
2- Arda (st)	5,3	70,0	23,5
3- Ubet (st)	32,7	63,5	3,8
4- Hasanbey (st)	4,5	60,7	33,0
5- Azkan (st)	21,2	69,3	9,0
6- 2021 Meya CA-23	48,5	46,1	5,2
7- Aday-7	8,7	73,4	17,5

Çizelge 7b. 2025 Yılı Kışlık Ekim Nohut Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Elek Değerleri (Diyarbakır)

Çeşitler	Elek Değerleri (%)			
	9 mm	8 mm	7 mm	6mm
1- Aksu (st)	4,59	38,09	56,19	0,98
2- Arda (st)	5,32	32,45	60,84	2,25
3- Ubet (st)	9,49	37,51	51,76	0,24
4- Hasanbey(st)	0,78	16,84	76,25	0,22
5- Azkan (st)	7,85	48,69	43,34	2,52
6- 2021 Meya CA-23	16,41	51,42	31,59	1,39
7- Aday-7	8,34	28,63	61,33	---
8- Urfa KN Aday 1	10,93	56,9	32,17	---
9- Urfa KN Aday 2	18,7	53,11	28,12	---
10- HTN 1	7,47	32,46	56,91	---
11- HTN 6	7,04	23,83	67,85	---